

**ALIŞVERİŞ MERKEZİ VE ZİNCİR MARKETLERİN
AÇILIŞ VE FAALİYETE GEÇİŞ KRİTERLERİ
HAKKINDA GÖRÜŞ VE ÖNERİLER**

**PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ
HAKKINDA KANUN İLE İLGİLİ GÖRÜŞ VE
ÖNERİLER**

Perakende ticaretin mevcut yapısından kaynaklanan sıkıntuların sonlandırılması, ülkemizin en geniş sosyo-ekonomik kesimi olan esnaf ve sanatkarlarımızın karşılaştıkları sorunların giderilmesi ve sürdürülebilir bir yapı oluşturulabilmesi için 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un günümüz koşullarına uyumu amacıyla güncellenmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Ticaret Bakanlığı tarafından yeni bir Kanun Teklifi Taslağı hazırlanmıştır. İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği olarak hem söz konusu Kanunu hem de Kanun Teklifi Taslağını değerlendirmiş bulunmaktayız.

Bu çalışmada, 29 Ocak 2015 tarihli ve 29251 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun" ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan 4 Şubat 2021 tarihli "Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı" ile Birliğimizin söz konusu Kanun teklifi ile ilgili görüş ve önerileri karşılaştırılmalı olarak sunulmaktadır.

Zekeriya MUTLU

Yönetim Kurulu Başkanı

GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİMİZ

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması ve perakende işletmelerin faaliyetleri ile bunların birbirleri, üretici ve tedarikçilerle ilişkilerinin düzenlenmesidir.</p>	<p>MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerinin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması, perakende işletmelerin faaliyetleri ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerin düzenlenmesi ve bu kapsamdaki haksız rekabet uygulamalarına yönelik tedbirlerin alınmasıdır.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşüdeyiz.</p>	

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 2 – (1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.</p> <p>(2) Hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerden açılış ve/veya faaliyete geçiş süreci ile faaliyetleri özel kanunlarla düzenlenenler bu Kanun kapsamı dışındadır.</p>	<p>MADDE 2 - (1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış ve faaliyetlerini, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkileri ve bunların denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşündeyiz.</p>	

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;</p> <p>a) Alışveriş merkezi: Bir yapı veya alan bütünlüğü olan, içinde büyük mağaza ve/veya beslenme, giyinme, eğlenme, dinlenme, kültürel ve benzeri ihtiyaçların bir kısmının veya tamamının karşılandığı diğer işyerleri bulunan, merkezî bir yönetime ve ortak kullanım alanları ile yönetmelikle belirlenen diğer niteliklere sahip işletmeyi,</p> <p>b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,</p> <p>c) Bayi işletme: Sözleşmeye dayalı olarak bir işletmenin mal ve hizmetlerinin satışına aracılık eden ve kendi adına bağımsız çalışan işletmeyi,</p> <p>ç) Büyük mağaza: Hangi ad altında olursa olsun, tüketim mallarının kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, en az dört yüz metrekare satış alanına sahip işletmeyi,</p> <p>d) Esnaf ve sanatkâr işletmesi: 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan esnaf ve sanatkârlarca işletilen işletmeyi,</p> <p>e) Hızlı tüketim malı: Gıda, içecek, temizlik ve kişisel bakım ürünlerini,</p>	<p>MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;</p> <p>.....</p> <p>b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını,</p> <p>.....</p> <p>ifade eder.</p>	<p>Bakanlığın adının değişmesine bağlı zorunlu bir değişiklik olduğu için bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşündeyiz.</p>	

<p>f) Mağaza markalı ürün: Büyük mağaza veya zincir mağazanın, başkalarına ürettirerek kendi ad veya markasıyla işyerinde sattığı ve bunların fiyat, ambalaj veya tanıtımı üzerinde kontrole sahip olduğu ürünü,</p> <p>g) Meslek kuruluşu: Esnaf ve sanatkârlar odaları birliği ile ticaret ve sanayi odasını, ticaret ve sanayi odalarının ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odasını,</p> <p>ğ) Özel yetkili işletme: Sözleşmeye dayalı olarak bir işletmenin, yönetim ve organizasyon ile dağıtım veya pazarlama teknolojileri gibi konularda bilgi ve desteğini almak suretiyle bu işletmenin mal veya hizmetinin satışı üzerindeki imtiyaz hakkını bedel, bölge ve süre gibi belirli şartlar ve sınırlamalar dâhilinde kullanan bağımsız ticari işletmeyi,</p> <p>h) Perakende bilgi sistemi (PERBİS): Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin tek merkeze yapılmasını ve bu merkezden sonuçlandırılmasını sağlayan elektronik bilgi sistemini,</p> <p>ı) Perakende işletme: Alışveriş merkezi, büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme, özel yetkili işletme, perakende ticaretle uğraşan diğer ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerini,</p>			
---	--	--	--

<p>i) Perakende ticaret: Mal ve hizmetlerin perakende işletmelerce satışı ve pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütünü,</p> <p>j) Satış alanı: Münhasıran büro amaçlı kullanılan işyerleri ile konaklama, depolama, üretim tesis ve alanları ile ortak kullanım alanları hariç olmak üzere; alışveriş merkezlerinde işyerlerinin toplam alanlarını, büyük mağaza ve zincir mağazalarda ise doğrudan satış yapılan ve aracı satıcılara kiralanılan alanları,</p> <p>k) Üst meslek kuruluşu: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,</p> <p>l) Yetkili idare: İşyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediye veya il özel idareleri ile diğer idareleri,</p> <p>m) Zincir mağaza: Benzer çeşitlilikteki tüketim mallarının hangi ad altında olursa olsun kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, aynı gerçek veya tüzel kişi sahipliğinde bir merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren; içlerinden en az biri büyük mağaza niteliğini taşıyan en az beş şubeye sahip işletmeyi veya her biri dört yüz metrekarenin altında satış alanına sahip en az on şubesi bulunan işletmeyi, ifade eder.</p>			
--	--	--	--

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 4 – (1) Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin yapılması, ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve bu işletmelere yönelik veri tabanının oluşturulması ile bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla Bakanlık bünyesinde kısa adı PERBİS olan perakende bilgi sistemi kurulur.</p> <p>(2) PERBİS, Bakanlıkça ilgili kurum ve kuruluşların erişimine açılır ve bu kurum ve kuruluşlar nezdinde kurulan elektronik kayıt sistemleriyle çevrimiçi olarak birbirine bağlanır.</p> <p>(3) PERBİS’in kurulum, işletim ve diğer giderleri ile PERBİS’e bilgi ve belge aktarımına ilişkin giderler, Bakanlığın talebi üzerine Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin bütçesinden karşılanır. PERBİS’in işletim giderleri ile diğer giderleri için anılan Birliğin bütçesine her yıl ödenek konulur. Bu ödeneğin miktarı, yıllık bütçenin yüzde birini geçemez. Birliğin bütçesinden karşılanacak meblağın yeterli olmaması hâlinde söz konusu</p>	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

giderler, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(4) PERBİS'te yer alacak ve erişime açılacak bilgiler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 5 – (1) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı PERBİS üzerinden verilir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusu, doğrudan veya PERBİS üzerinden yetkili idareye yapılır. Doğrudan yapılan başvurular, yetkili idare tarafından PERBİS’e işlenir.</p> <p>(2) Yetkili idare tarafından yapılan ön değerlendirme sonucu uygun bulunan başvurular; başvuru tarihinden itibaren en geç üç iş günü içinde, perakende işletmenin açılış ve faaliyete geçişinde gerekli kayıt ve benzeri işlemleri yapmakla görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlara PERBİS üzerinden iletilir. Bu iletimle birlikte, ilgili kurum ve kuruluşlara da gerekli başvuru yapılmış sayılır.</p> <p>(3) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından, mevzuatı çerçevesinde gerekli değerlendirmeler yapılır ve yönetmelikle belirlenen esaslara uygun olarak perakende işletmenin açılış ve faaliyete geçişi için gerekli olan bilgi ve belgeler PERBİS’e işlenerek yetkili idareye iletilir.</p> <p>(4) Mevzuatta öngörülen şartları taşıyan perakende işletmelere, yetkili idare</p>	BULUNMAMAKTADIR.	<p>Bu maddenin 7 inci fıkrasında belirtilen “üst meslek kuruluşlarının görüşü” ifadesinin “üst meslek kuruluşlarının olumlu görüşü alınması” şeklinde değiştirilmesi bizim için olmazsa olmaz bir tekliftir.</p>	<p>MADDE 5 –</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>(7) Büyükşehirlerde, alışveriş merkezlerine yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Alışveriş merkezi projesi için yapı ruhsatı verilirken, üst meslek kuruluşlarının olumlu görüşü alınır. Bu kuruluşlar görüşlerini on beş iş günü içinde bildirir.</p> <p>...</p>

<p>tarafından PERBİS üzerinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenir.</p> <p>(5) Başvurusu uygun bulunmayanlara, sonuç en geç otuz gün içinde gerekçeli olarak tebliğ edilir.</p> <p>(6) Ruhsat değişikliğine ilişkin işlemler de PERBİS üzerinden gerçekleştirilir.</p> <p>(7) Büyükşehirlerde, alışveriş merkezlerine yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Alışveriş merkezi projesi için yapı ruhsatı verilirken, üst meslek kuruluşlarının görüşü alınır. Bu kuruluşlar görüşlerini on beş iş günü içinde bildirir.</p> <p>(8) Üçüncü fıkrada öngörülen esaslar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak hazırlanan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾</p>			
---	--	--	--

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 6 – (1) Büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler; üretici veya tedarikçiden mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edemez.</p> <p>(2) Birinci fıkrada sayılan perakende işletmeler, satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons veya raf tahsisi gibi hizmetlerden dolayı üretici veya tedarikçiden, sözleşmede türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel talebinde bulunamaz. Bu hâlde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu olan ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.</p> <p>Yeni fıkra</p>	<p>MADDE 6 – (1) Üretici veya tedarikçiden mağaza açılışı ve tadilat, ciro açığı, banka ve kredi kart katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edilemez.</p> <p>(2) Üretici veya tedarikçiden satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons, raf tahsisi veya üretici ya da tedarikçinin ürünlerinin yerleştirilmesi gibi hizmetlerden dolayı, sözleşmede türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel talep edilemez. Bu halde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.</p> <p>(3) Tarım ve gıda ürünlerinin perakende işletmelere üretici veya tedarikçi ya da tedarikçiye üretici tarafından ihmal veya kusur olmaksızın tesliminden ya da mülkiyetinin devrinden sonra ürünün bozulması ya da kaybedilmesi halinde üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemez.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşündeyiz.</p>	

Yeni fıkra	(4) Tarım ve gıda ürünlerinin satışıyla ilgili müşteri şikâyetlerinin incelenmesine ilişkin maliyetler nedeniyle, ihmal ya da kusuru bulunmayan üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemez.		
Yeni fıkra	(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen ihmal ve kusuru ispat yükümlülüğü, perakende işletmeler ile tedarikçi veya üretici arasındaki ticari ilişkilerde perakende işletmeye, tedarikçi ile üretici arasındaki ticari ilişkilerde ise tedarikçiye aittir.		

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>Ödeme süresi</p> <p>MADDE 7 –(1) Üreticiler veya tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklı ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi; alacaklı üretici veya tedarikçinin küçük işletme, borçlunun ise büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde teslim tarihinden itibaren otuz günü geçemez.</p> <p>(2) Bu maddede düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.</p> <p>Yeni fıkra</p>	<p>Ödeme süresi, sipariş iptali ve iade</p> <p>MADDE 7 –(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklanan ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, sebze ve meyveler ile üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödeme süresi, malın tesliminden veya mülkiyetinin devrinden itibaren otuz günü geçemez. Bakanlık, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarını belirlemeye yetkilidir.</p> <p>(2) Birinci fıkroda düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.</p> <p>(3) Üretici veya tedarikçinin ihmal veya kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler kapsamında verilen siparişler, ürünün teslim tarihinden</p>	<p>4 üncü fıkroda belirtildiği üzere; sözleşme imzalama hususu tarafların talebine bırakılmamalıdır. Bu hukuken görüş ayrılıkları yaratabilecek ve taraflardan birinin hak kaybına neden olabilecek bir durumdur.</p> <p>Diğer fıkralar ile ilgili değişikliklerin uygun olduğu görüşündeyiz.</p>	<p>MADDE 7 –</p> <p>...</p> <p>...</p> <p>(4) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik olarak sözleşme yapılması zorunludur. Bu durumda, sözleşme yeri ve tarihine yer verilen sözleşmenin bir nüshası üretici veya tedarikçiye verilir. Sözleşmelerde üretici veya tedarikçi aleyhine tek taraflı veya geçmişe yönelik değişiklik yapılamaz.</p> <p>...</p> <p>...</p>

<p>Yeni fıkra</p>	<p>önceki otuz gün içinde, perakende işletme tarafından üretici veya tedarikçi ya da tedarikçi tarafından üretici aleyhine iptal edilemez.</p> <p>(4) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler üretici veya tedarikçi tarafından talep edilmesi halinde yazılı yapılır. Bu durumda, sözleşme yeri ve tarihine yer verilen sözleşmenin bir nüshası üretici veya tedarikçiye verilir. Sözleşmelerde üretici veya tedarikçi aleyhine tek taraflı veya geçmişe yönelik değişiklik yapılamaz.</p>		
<p>Yeni fıkra</p>	<p>(5) Fiyatı tarifeye belirlenen ve otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim malları ile diğer tarım ve gıda ürünlerinin temini karşılığında perakende işletmelerce üretici veya tedarikçiye ya da tedarikçilerce üreticiye yapılacak ödeme ve iadeler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.</p>		

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 8 – (1) Yurt içinde üretilen ve hızlı tüketim malı niteliği taşıyan mağaza markalı ürünlerin üzerinde ve/veya ambalajında, perakendecinin ad, unvan veya markasının yanı sıra üreticinin ad, unvan ya da markasına da uygun ve kolay okunabilir bir şekilde yer verilir.</p> <p>(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.</p>	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 9 – (1) Perakende işletmeler, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uymak kaydıyla indirimli veya promosyonlu satış kampanyaları düzenleyebilir. Ancak kampanyanın süresi; işyeri açılışı, devri, kapanışı, adres veya faaliyet konusu değişikliğinde üç ayı, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre tasfiye durumunda ise altı ayı geçemez. Perakende işletmeler başlangıç ve bitiş süresi belli olmayan indirimler yapamaz.</p> <p>Yeni fıkra</p> <p>(2) Mahallî idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde alışveriş festivali düzenleyebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde beşini geçemez. Alışveriş festivalinin</p>	<p>MADDE 9 –</p> <p>(2) Promosyonlu satış kampanyasının parçası olarak satılan tarım ve gıda ürünlerindeki indirim maliyeti üretici veya tedarikçiden talep edilemez.</p> <p>(3) Mahallî idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde alışveriş festivali düzenleyebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde beşini geçemez. Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilir.</p> <p>(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.</p>	<p>İndirim dönemlerinin başlangıç ve bitiş tarihleri, perakende işletmelerin kolayca görülebilir yerlerinde ve yeterince büyük/okunabilir olacak şekilde ilan edilmelidir.</p>	

başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 10 – (1) Sürekli indirimli satış; seri sonu, sezon sonu, ihraç fazlası, kusurlu ve benzeri malların, perakende işletmelerce, indirimli fiyattan veya malların fabrika çıkış fiyatı üzerinden yıl boyunca satılmasıdır.</p> <p>(2) Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmelerin ön cephesinde ve mağaza içlerinde, kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde bu satış türünü gösterir ya da çağrıştırır ibarelere yer verilir. Bu ibarelerin alışveriş merkezlerince kullanımı, içerisinde yer alan perakende işletmelerin tamamının birinci fıkra kapsamında faaliyet göstermesine; alışveriş merkezi içinde bulunanlar da dâhil diğer perakende işletmelerce kullanımı ise satışa sunulan malların en az yüzde yetmişinin aynı fıkarda belirtilen niteliklere sahip olmasına bağlıdır.</p> <p>(3) Sürekli indirimli satışa konu mallar ve alışveriş merkezi yönetimlerinin bu madde kapsamındaki yükümlülükleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.</p>	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 11 –</p> <p>(1) Alışveriş merkezlerinde, satış alanının en az binde beşine tekabül eden alanın sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesi amacıyla ayrılması zorunludur. Bakanlık, bu oranı bir katına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya yetkilidir.</p> <p>(2) Alışveriş merkezlerinde, acil tıbbi müdahale ünitesi, ibadet yeri, bebek bakım odası, çocuk oyun alanı gibi ortak kullanım alanları oluşturulur.</p> <p>(3) Alışveriş merkezlerinde yer alan ortak kullanım alanları, engelliler ile yaşlı ve çocukların ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulur.</p> <p>(4) Ortak kullanım alanları ile bunların niteliklerine, bu alanlara ilişkin ortak giderlere ve bu giderlere katılıma, giderlere katılanların bilgilendirilmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.</p>	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>Yer ve raf tahsisi</p> <p>MADDE 12 – (1) Alışveriş merkezlerinde, esnaf ve sanatkâr işletmecilerine rayiç bedel üzerinden kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az yüzde beşi oranında yer ayrılır. Bu yerler; esnaf ve sanatkâr işletmecilerinden yeteri kadar talep olmaması veya boşalan yerlerin duyuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde doldurulmaması hâlinde, diğer talep sahiplerine de kiralanabilir.</p> <p>(2) Alışveriş merkezlerinde; geleneksel, kültürel veya sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az yüzde beşinde üçü oranında yer ayrılır. Bu yerlerin kira bedeli, rayiç bedelinin dörtte birinden fazla olamaz. Söz konusu meslekler, ilgili üst meslek kuruluşunun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir ve ilan edilir.</p> <p>(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde satış alanlarının en az yüzde birine</p>	<p>Yer ve raf tahsisi, zincir mağazalarda satışa sunulabilecek mallar</p> <p>MADDE 12 – </p> <p>(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde toplam raf alanının en az yüzde biri, hızlı tüketim mali niteliği taşıyan coğrafi işaretli ürünlerin satışına ayrılır. Coğrafi işaretli ürünlerle doldurulamayan raf alanları öncelikle mağazanın bulunduğu ilde üretilen hızlı tüketim mali niteliğindeki yöresel ürünlerin satışı amacıyla, bu ürünlerle de doldurulamayan raf alanları ise sırasıyla o ilin bulunduğu coğrafi bilgede ve ülke genelinde üretilen hızlı tüketim mali niteliğindeki yöresel ürünlerin satışı amacıyla kullanılır. Bakanlık, bu fıkrada belirtilen oran beş katına kadar artırmaya yetkilidir.</p>	<p>Birinci fıkrada belirtildiği üzere; esnaf ve sanatkâr işletmelerine ayrılan yerlerin rayiç bedel üzerinden kiralanması değil, rayiç bedel üzerinden indirim yapılarak ayrılmalıdır.</p> <p>Dördüncü fıkra çerçevesinde; nasıl ki bir terzi işletmesi dükkanında dondurma standı açıp satamıyorsa veya bir ayakkabıcı dükkanında düdüklü tencere satamıyorsa hipermarket dışında hiçbir marketin gıda dışı kapsamda mobilya, ayakkabı, tekstil ve benzeri ürün gruplarının satışına izin verilmemesi yönünde bir düzenleme getirilmesi bizim için olmaz olmaz teklif niteliği taşımaktadır. Özellikle zincir mağazalarda gıda dışı ürün gruplarının (kırtasiye, inşaat, tekstil, giyim-ayakkabı gibi) satışına izin verilmemesi haksız rekabet açısından önem arz etmektedir. Market ve zincir marketlerde yalnızca temel ihtiyaca yönelik gıda ürünlerinin satışına izin verilmesi daha uygun olacaktır.</p>	<p>MADDE 12 – (1) Alışveriş merkezlerinde, esnaf ve sanatkâr işletmecilerine rayiç bedel üzerinden indirim yapılarak kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az yüzde beşi oranında yer ayrılır. Bu yerler; esnaf ve sanatkâr işletmecilerinden yeteri kadar talep olmaması veya boşalan yerlerin duyuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde doldurulmaması hâlinde, diğer talep sahiplerine de kiralanabilir.</p> <p>(4) Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar ile satış alanı bin beş yüz metrekareden büyük zincir mağazaların satışları hariç olmak üzere, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalarda işlenmemiş et ürünleri, deniz ürünleri, kırtasiye malzemeleri, ayakkabı, giyim, inşaat malzemeleri, tütün mamulü, mobilya, cep telefonu, elektronik eşya ve beyaz eşya satışı yapılamaz. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar için diğer kanunlar le getirilen yasaklamalar saklıdır.</p>

tekbül edecek şekilde raf alanı, mağazanın bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile meslek kuruluşlarının uygun görüşü alınarak ticaret il müdürlüklerince belirlenen hızlı tüketim malı niteliği taşıyan yöresel ürünlerin satışına ayrılır. Yöresel ürünlerle doldurulamayan raf alanları, diğer ürünlerin satışı amacıyla kullanılabilir.

Yeni fıkra

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

(4) Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar ile satış alanı bin beş yüz metrekareden büyük zincir mağazaların satışları hariç olmak üzere, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalarda tütün mamulü, mobilya, cep telefonu, elektronik eşya ve beyaz eşya satışı yapılamaz. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar için diğer kanunlar ile getirilen yasaklamalar saklıdır.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 13 – (1) Mesleğe, mevsime ve turizme özgü şartlar ve benzeri hususlar gözetilerek perakende işletmelerin bir kısmının veya tamamının çalışma saatleri, meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine yetkili idarenin görüşü alınmak suretiyle vali tarafından belirlenebilir. Esnaf ve sanatkâr işletmelerinin çalışma saatlerinin belirlenmesinde, meslek kuruluşunca ilgili esnaf ve sanatkâr odasının görüşü alınır.</p> <p>(2) Üst meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine, faaliyet kollarına göre perakende işletmelerin çalışma saatlerinin bölge veya ülke düzeyinde belirlenmesine Bakanlık yetkilidir.</p>	<p>MADDE 13 – (3) Gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar pazar günleri saat 11.00'da açılır.</p>	<p>Alışveriş merkezlerinin yarattığı haksız rekabeti ortadan kaldırmak için çalışma gün ve sürelerine daha fazla kısıtlamalar getirilmelidir. Ayrıca alışveriş merkezlerindeki çalışma koşullarının ağır olması, çalışanların hafta sonu, bayram ve resmi tatillerde izin yapamamaları ve bu sebeple sosyal hayata katılamamaları insan onurunu zedeleyecek vaziyete ulaştığı için uyum sağlamaya çalıştığımız Avrupa Birliği'nde ki uygulamalar dikkate alınarak çalışma saatlerine sınırlama getirilmesi gerekmektedir.</p>	<p>MADDE 13 – (3) Gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar cumartesi günleri öğleden sonra, pazar günleri ise tamamen kapalı olacaktır.</p>

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 14 –(1) Esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışı sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla esnaf ve sanatkârların üyesi olduğu tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.</p> <p>(2) Kooperatif ortaklarının en az iki yıl kesintisiz olarak 5362 sayılı Kanuna tabi odalara kayıtlı olması şarttır. Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.</p> <p>(3) 5362 sayılı Kanuna tabi esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.</p>	<p>MADDE 14 –(1) Mikro işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışı sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilir.</p> <p>Mikro ticari işletme işleten tacirler, esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile belediyeler tedarik ve dağıtım amaçlı kooperatiflere ortak olabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.</p> <p>(2) Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen asgari ortak sayısından az olmamak üzere ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.</p> <p>(3) Esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.</p>	<p>Bu maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen kooperatiflerin sağlıklı bir şekilde yönetilebilmesi için yönetim ve denetim kurulları üyelerinin görev alması gerekmektedir.</p>	<p>MADDE 14 – (3) Esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulları üyeleri, görev yaptıkları sürelerde, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında birden fazla görev alamazlar.</p>

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 15 – (1) Perakende ticaretin bu Kanunun amacına uygun olarak yapılmasının sağlanması hususunda karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak, sektöre yönelik politika oluşturulmasına katkı sağlamak, sorunları tespit etmek, alınacak önlemleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini sağlamak üzere Bakanlığın koordinatörlüğünde Perakendeciler Konseyi oluşturulur. Yılda en az bir kez toplanacak Konseyin sekretarya hizmetleri Bakanlık İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.</p> <p>(2) Perakendeciler Konseyinin kuruluşu ve çalışmasına ilişkin giderler ile harcırah giderleri ve sair harcamalar Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.</p> <p>(3) Perakendeciler Konseyinin oluşumu, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.</p>	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 16 – (1) Bakanlık; a) Perakende sektörünün ve perakende işletmelerin ülke genelinde dengeli bir şekilde yayılması, büyümesi ve gelişmesine yönelik çalışmalar yapmaya, b) Taşınmaz ve ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımı gibi ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik mesleki davranış kurallarını belirlemeye ve bu faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya, c) İstatistikî bilgileri derlemeye, düzenlemeye ve yayımlamaya, ç) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak oluşan tereddütleri gidermeye, ikincil düzenlemeler yapmaya ve her türlü idari tedbiri almaya,</p> <p>Yeni bent</p> <p>görevli ve yetkilidir.</p> <p>(2) Cumhurbaşkanı;⁽¹⁾ a) (...) ⁽¹⁾ faaliyet konusu ve kollarına göre perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde, işletme sayısı ve bunların birbirlerine yakınlığı, ulaşım imkânları, işletmelerin çevreye, altyapıya ve trafiğe getireceği yükler ile can ve mal güvenliği riski gibi ekonomik, sosyal, demografik ve çevresel faktörler açısından gözetilecek kriterleri belirleyerek, PERBİS işyeri açma</p>	<p>MADDE 16 – (1) Bakanlık; d) 6 ncı, 7 nci, 9 uncu ve 12 nci maddelerde belirtilen haksız ticaret uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar belirlemeye ve bu uygulamalarda bulunan tedarikçi ve perakende işletmelere ilişkin bilgileri ve inceleme sonuçlarını açıklamaya, görevli ve yetkilidir.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşündeyiz.</p>	

ve çalışma ruhsatı onay sürecine dâhil edilmek üzere belirlediği kriterleri Bakanlığa iletmeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye,⁽¹⁾

b) (...)⁽¹⁾ 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda belirtilen diğer müesseseler ile bu Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanış işlemlerinin PERBİS üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik konularda karar vermeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye,⁽¹⁾

c) Bu Kanun kapsamına giren hizmet sektöründeki işletmeleri faaliyet konusu, bulunduğu yerleşim yeri veya kolları bazında, Bakanlığın teklifi üzerine kapsam dışında tutmaya, yetkilidir.

~~(3) Üst meslek kuruluşları, ikinci fıkranın (a) bendine göre verecekleri görüşlerini otuz gün içinde Bakanlığa bildirir.~~

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 17 – (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkilidir.</p> <p>(2) Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir.</p> <p>(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.</p>	<p>MADDE 17 – (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkilidir.</p> <p>(2) Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir.</p> <p>(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşüdeyiz.</p>	

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 18 – (1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;</p> <p>a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,</p> <p>b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası,</p> <p>c) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası,</p> <p>d) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>e) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her</p>	<p>MADDE 18 – (1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;</p> <p>a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,</p> <p>b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş yüz bin Türk Lirasından fazla olmamak üzere, süresinde ödenmeyen tutarı yüzde yirmi beşi oranında; 7 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere elli bin Türk Lirası,</p> <p>c) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası,</p> <p>d) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası; 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere elli bin Türk Lirası,</p> <p>e) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere,</p>	<p>Taslak maddesinin f) bendine ilişkin görüşümüz: Alışveriş merkezlerinde uygulanan fiyat politikalarından dolayı (döviz ile kira talebi, ortak kullanım giderlerinin yüksek olması vb.) bu konuda sistem çalışmamaktadır.</p>	

<p>bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>e) 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekare için metrekare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>f) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir mağazası ya da şubesi için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>g) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,</p>	<p>ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>e) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>f) 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekare için metrekare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p> <p>g) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir mağazası ya da şubesi, dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere ise her bir şubesi ve mal çeşidi için yirmi bin Türk lirası,</p>		
---	--	--	--

<p>g) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere üç bin Türk lirası,</p> <p>h) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere iki bin Türk lirası,</p> <p>h) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise elli bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar,</p> <p>idari para cezası verilir.</p>	<p>g) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,</p> <p>h) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar,</p> <p>ı) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar,</p> <p>ı) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere her bir mal veya hizmet çeşidi için yirmi bin Türk lirası; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise her bir mal veya hizmet çeşidi için yüz bin Türk lirasına kadar,</p>		
---	--	--	--

<p>(2) Birinci fıkranın (c), (ğ) ve (h) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.</p> <p>(3) Birinci fıkranın (g) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde yirmi katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.</p> <p>(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlığa aittir. Bakanlığa ait olan idari para cezası uygulama yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.</p> <p>(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektirir fiilin bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde,</p>	<p>j) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı edenlere yüz bin Türk lirası, idari para cezası verilir.</p> <p>(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (h), (ı), (i) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.</p> <p>(3) Birinci fıkranın (ğ) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde yirmi katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.</p> <p>(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlığa aittir. Bakanlığa ait olan idari para cezası uygulama</p>		
--	---	--	--

<p>her bir tekrar için iki katı idari para cezası uygulanır.</p> <p>(6) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.</p>	<p>yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.</p> <p>(5) Bu madde de belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektiren aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi veya bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır.</p> <p>....</p>		
--	---	--	--

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 19 – 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 20 – 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile ilgili olup yerine işlenmiştir.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 21 – 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ilgili olup yerine işlenmiştir.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 22 – 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ilgili olup yerine işlenmiştir.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 23 – 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ilgili olup yerine işlenmiştir.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 24 –640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ilgili olup yerine işlenmiştir.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 25 – (Mülga: 18/6/2017-7033/12 md.)	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>EK MADDE 1 –</p> <p>(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamaz.</p> <p>(2) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz.</p> <p>(3) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik düzenlemeler yapmak, gerektiğinde denetim ve incelemelerde bulunarak idari para cezası uygulamak ve her türlü tedbiri almak amacıyla Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Başkanlığı, İç Ticaret Genel Müdürü tarafından yürütülen Kurul;</p> <p>a) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü,</p> <p>b) Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürü,</p> <p>c) Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görevlendirilen birer Genel Müdür,</p>	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

<p>ç) İlgili İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı,</p> <p>d) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu tarafından görevlendirilen birer üye,</p> <p>e) Üretici ve tüketici örgütleri ile perakende sektörünü temsilen birer üye,</p> <p>olmak üzere on üç üyeden oluşur.</p> <p>(4) Kurul ihtiyaç halinde Başkanın çağrısı üzerine; Başkan dâhil en az yedi üye ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oy kullandığı tarafın çoğunluğu sağladığı kabul edilir. Kurulun kararları Bakanlıkça uygulanır.</p> <p>(5) Kurulun sekretarya hizmetleri İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.</p> <p>(6) Kurulun oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları, sekretarya hizmetleri ve Kurula ilişkin diğer hususlar yönetmelik ile belirlenir.</p>			
--	--	--	--

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
Yeni Ek Madde	<p>Ticari misilleme ve uyuşmazlıkların çözümü</p> <p>EK MADDE 2 – (1) Kamu kurumlarına veya adli mercilere şikayet başvurusunda bulunulması nedeniyle perakende işletmelerce üretici veya tedarikçilere ya da tedarikçilerce üreticilere yönelik olarak ürünlerin listeden çıkarılması, sipariş edilen ürünlerin miktarlarının azaltılması veya bu ürünlere ilişkin pazarlama ya da promosyon benzeri hizmetlerin durdurulması gibi ticari misillemelerde bulunulamaz.</p> <p>(2) Bu Kanun kapsamında üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki uyuşmazlıklarda uzlaşma, arabuluculuk ve tahkim gibi alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına başvurulması dava şartıdır.</p>	Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşüdeyiz.	

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>GEÇİCİ MADDE 1 – (1) PERBİS kuruluncaya kadar, perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemleri ilgili mevzuatına göre yürütülür.</p> <p>(2) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi sürecinde yer alan yetkili idareler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar; Bakanlığın koordinasyonunda, teknik ve personel altyapıları ile gerekli diğer hususları PERBİS kuruluncaya kadar tamamlayarak bilgi sistemlerini PERBİS’le uyumlu hâle getirir.</p> <p>(3) Perakende işletmelere ait gerekli bütün bilgiler, kurulmasından itibaren en geç bir yıl içinde Bakanlığın koordinasyonunda yetkili idare tarafından PERBİS’e aktarılır. Bakanlık, bu süreyi birer yılı geçmemek üzere en fazla iki defa uzatmaya yetkilidir.</p> <p>(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yapı ruhsatı almış olmakla birlikte işyeri açma ve çalışma ruhsatı almamış olan alışveriş merkezleri hakkında 5 inci</p>	<p>GEÇİCİ MADDE 1 –</p> <p>(13) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar durumlarını altı ay içinde 12 nci maddenin dördüncü fıkrasına uygun hale getirir.</p> <p>(14) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasında yapılan sözleşmeler altı ay içinde 6 ncı ve 7 nci maddeler ile 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına uygun hale getirilir. Bu süre içinde gerekli değişikliklerin yapılmaması halinde anılan maddelere aykırı sözleşme hükümleri geçersiz sayılır.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşüdeyiz.</p>	

<p>maddenin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.</p> <p>(5) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce perakende işletmelerin almış olduğu işyeri açma ve çalışma ruhsatları geçerliliğini korur.</p> <p>(6) Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmeler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde durumlarını 10 uncu maddeye uygun hâle getirir.</p> <p>(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olan alışveriş merkezlerinde, 11 inci maddede öngörülen ortak kullanım alanları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde oluşturulur.</p> <p>(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, alışveriş merkezlerinde boşalan satış alanları 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen orana ulaşılan kadar esnaf ve sanatkâr işletmecilerine öncelik verilmek suretiyle kiralanır.</p>			
--	--	--	--

<p>(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, alışveriş merkezlerinde boşalan satış alanları 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen orana ulaşılan kadar geleneksel, kültürel ve sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiralanır.</p> <p>(10) 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında, hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalarda yöresel ürünler için öngörülen raf tahsisi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılır.</p> <p>(11) Bu maddenin altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkralarına aykırı hareket edenlere, bu Kanunun 18 inci maddesinde ilgili aykırılık için öngörülen cezalar, aynı maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde uygulanır.</p> <p>(12) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Bakanlık tarafından dokuz ay içinde yürürlüğe konulur.</p>			
---	--	--	--

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
MADDE 26 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.	BULUNMAMAKTADIR.

MEVCUT KANUN MADDESİ	KANUN TASLAK TEKLİFİ	İESOB GÖRÜŞÜ	İESOB TEKLİFİ
<p>MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.</p>	<p>MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.</p>	<p>Bu madde değişikliğinin uygun olduğu görüşündeyiz.</p>	

**PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA
KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ
TASLAĞI**

**PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ TASLAĞI
(04/02/2021)**

MADDE 1- 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması, perakende işletmelerin faaliyetleri ile üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerin düzenlenmesi ve bu kapsamdaki haksız ticaret uygulamalarına yönelik tedbirlerin alınmasıdır.”

MADDE 2- 6585 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış ve faaliyetlerini, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkileri ve bunların denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.”

MADDE 3- 6585 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendindeki “Gümrük ve” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 6585 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralar eklenmiştir.

“(1) Üretici veya tedarikçiden mağaza açılış ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edilemez.

(2) Üretici veya tedarikçiden satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons, raf tahsisi veya üretici ya da tedarikçinin ürünlerinin yerleştirilmesi gibi hizmetlerden dolayı, sözleşmede türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel talep edilemez. Bu hâlde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.

(3) Tarım ve gıda ürünlerinin perakende işletmelere üretici veya tedarikçi ya da tedarikçiye üretici tarafından ihmal veya kusur olmaksızın tesliminden ya da mülkiyetinin devrinden sonra ürünün bozulması ya da kaybedilmesi halinde üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemez.

(4) Tarım ve gıda ürünlerinin satışıyla ilgili müşteri şikâyetlerinin incelenmesine ilişkin maliyetler nedeniyle, ihmal ya da kusuru bulunmayan üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemez.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen ihmal ve kusuru ispat yükümlülüğü, perakende işletmeler ile tedarikçi veya üretici arasındaki ticari ilişkilerde perakende işletmeye, tedarikçi ile üretici arasındaki ticari ilişkilerde ise tedarikçiye aittir.”

MADDE 5- 6585 sayılı Kanununun 7 nci maddesinin başlığı ile birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralar eklenmiştir.

“Ödeme süresi, sipariş iptali ve iade”

“(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklanan ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, sebze ve meyveler ile üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına

ilişkin ödemelerin süresi, malın tesliminden veya mülkiyetinin devrinden itibaren otuz gün geçemez. Bakanlık, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarını belirlemeye yetkilidir.

(2) Birinci fıkra düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Üretici veya tedarikçinin ihmal veya kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler kapsamında verilen siparişler, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde, perakende işletme tarafından üretici veya tedarikçi ya da tedarikçi tarafından üretici aleyhine iptal edilemez.

(4) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler üretici veya tedarikçi tarafından talep edilmesi halinde yazılı yapılır. Bu durumda, sözleşme yeri ve tarihine yer verilen sözleşmenin bir nüshası üretici veya tedarikçiye verilir. Sözleşmelerde üretici veya tedarikçi aleyhine tek taraflı veya geçmişe yönelik değişiklik yapılamaz.

(5) Fiyatı tarifıyla belirlenen ve otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim malları ile diğer tarım ve gıda ürünlerinin temini karşılığında perakende işletmelerde üretici veya tedarikçiye ya da tedarikçilerce üreticiye yapılacak ödeme ve iadeler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 6- 6585 sayılı Kanununun 9 uncu maddesine ikinci fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(2) Promosyonlu satış kampanyasının parçası olarak satılan tarım ve gıda ürünlerindeki indirim maliyeti üretici veya tedarikçiden talep edilemez.”

MADDE 7- 6585 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin başlığı ve üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, maddeye dördüncü fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Yer ve raf tahsisi, zincir mağazalarda satışa sunulabilecek mallar”

“(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde toplam raf alanının en az yüzde biri, hızlı tüketim malı niteliği taşıyan coğrafi işaretli ürünlerin satışına ayrılır. Coğrafi işaretli ürünlerle doldurulamayan raf alanları öncelikle mağazanın bulunduğu ilde üretilen hızlı tüketim malı niteliğindeki yöresel ürünlerin satışına ayrılmıştır. Bakanlık, bu fıkra ile belirlenen oranı beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

(4) Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar ile satış alanı bin beş yüz metrekareden büyük zincir mağazaların satışları hariç olmak üzere, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalarda tütün mamulü, mobilya, cep telefonu, elektronik eşya ve beyaz eşya satışları yapılamaz. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar için diğer kanunlar ile getirilen yasaklamalar saklıdır.”

MADDE 8- 6585 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine üçüncü fıkra eklenmiştir.

“(3) Gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar pazar günleri saat 11.00’da açılır.”

MADDE 9- 6585 sayılı Kanununun 14 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14 – (1) Mikro ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadana temini amacıyla tedarik ve dağıtım kooperatifleri

kurulabilir. Mikro ticari işletme işleten tacirler, esnaf ve sanatkarlar, esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile belediyeler tedarik ve dağıtım amaçlı kooperatiflere ortak olabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.

(2) Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen asgari ortak sayısından az olmamak üzere ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

(3) Esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.”

MADDE 10- 6585 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasına (d) bendi eklenmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“d) 6 ncı, 7 nci, 9 uncu ve 12 nci maddelerde belirtilen haksız ticaret uygulamalarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve bu uygulamalarda bulunan tedarikçi ve perakende işletmelere ilişkin bilgileri ve inceleme sonuçlarını açıklamaya”

MADDE 11- 6585 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasındaki “İlgili olarak” ibaresinden ve ikinci fıkrasındaki “çerçevesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “üretici, tedarikçi ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 6585 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Diğer Kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,

b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş yüz bin Türk lirasından fazla olmamak üzere, süresinde ödenmeyen tutarın yüzde yirmi beşi oranında; 7 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere elli bin Türk lirası,

c) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası,

ç) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası; 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere elli bin Türk lirası,

d) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

e) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

f) 12 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekare için metrekare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

g) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere her bir mağazası ya da şubesi, dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere ise her bir şubesi ve mal çeşidi için yirmi bin Türk lirası,

ğ) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,

h) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar,

ı) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlerle ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar,

İ) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere her bir mal veya hizmet çeşidi için yirmi bin Türk lirası; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise her bir mal çeşidi için yüz bin Türk lirası,

J) Ek 2 ncı maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yüz bin Türk lirası, idari para cezası verilir.

(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g), (h), (ı), (İ) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (ğ) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde yirmi katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (İ) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlıkça verilir. Bakanlıkça ait olan idari para cezası uygulama yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.

(5) Bu maddede belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektiren aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi veya bir takvim yılı içinde tekrar hâlinde her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır.”

MADDE 13- 6585 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Ticari misilleme ve uyumsuzlukların çözümü

EK MADDE 2 – (1) Kamu kurumlarına veya adli mercilere şikayet başvurusunda bulunulması nedeniyle perakende işletmelere üretici veya tedarikçilere ya da tedarikçilere üreticilere yönelik olarak ürünlerin listeden çıkarılması, sipariş edilen ürünlerin miktarlarının azaltılması veya bu ürünlere ilişkin pazarlama ya da promosyon benzeri hizmetlerin durdurulması gibi ticari misillemelerde bulunulamaz.

(2) Bu Kanun kapsamında üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki uyumsuzluklarda uzlaşma, arabuluculuk ve tahkim gibi alternatif uyumsuzluk çözüm yollarına başvurulması dava şartıdır.”

MADDE 14- 6585 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesine on üç ve on dördüncü fıkralar eklenmiştir.

“(13) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazaların durumlarını altı ay içinde 12 nci maddenin dördüncü fıkrasına uygun hale getirir.

(14) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasında yapılan sözleşmeler altı ay içinde 6 ncı ve 7 nci maddeler ile 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına uygun hale getirilir. Bu süre içinde gerekli değişikliklerin yapılmaması halinde anılan maddelere aykırı sözleşme hükümleri geçersiz sayılır.”

MADDE 15- 6585 sayılı Kanunun 27 inci maddesinin birinci fıkrasındaki “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 16- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 17- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde, perakende sektörüne özel ilk yasal düzenleme niteliği taşıyan 14/1/2015 tarihli ve 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 29/1/2015 tarihli ve 29251 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması ve perakende işletmelerin faaliyetleri ile bunların birbirleri, üretici ve tedarikçilerle ilişkilerinin düzenlenmesi amaçlarını taşımakta olan Kanun ile ülkemiz için büyük önem taşıyan ve büyümede önemli bir rol oynayan temel sektörlerden biri olan perakende ticaret sektörünün temel düzenleme gereksinimi giderilmiştir.

Anılan Kanun, perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler dâhil olmak üzere tüm paydaşlara yönelik kapsamlı düzenlemeler içermekte olup sektörün altyapısının iyileştirilmesini ve güçlendirilmesini hedeflemektedir. Bu doğrultuda, sektörün sağlıklı gelişimini sağlamak amacıyla Kanunun yürürlükte olduğu süreç içinde farklı alanlarda birçok ikincil düzenleme yapılarak sektörün hukuki altyapısı oluşturulmuştur.

Ancak, oldukça dinamik bir yapıya sahip olan perakende ticaret sektörüyle ilgili olarak gerek uygulamada karşılaşılan sorunların çözümü amacıyla gerekse sektörden gelen geri bildirimler ve kamuoyu talepleri doğrultusunda 6585 sayılı Kanunun uygulamasının iyileştirilmesine yönelik değişiklik yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Perakende ticarete rekabet ilkelerinden vazgeçilmeden ve tüketici tercihleri de gözetenerek yaşanan sorunların giderilmesi, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişiminin sağlanması ve daha iyi işleyen ve daha adil bir tedarik zincirinin oluşturulması Taslağın hazırlanmasındaki temel hareket noktasını oluşturmuştur.

Ayrıca, Kanun Taslağı hazırlanırken, tarım ve gıda tedarik zincirinde pazarlık gücü dengesizliğinden kaynaklanan haksız ticaret uygulamalarının önlenmesi amacıyla yürürlüğe konulan ve Avrupa Birliğine üye ülkelerde 1/11/2021 tarihinden itibaren uygulanması zorunlu olan 17/4/2019 tarihli ve 2019/633/AB sayılı Tarım ve Gıda Tedarik Zincirinde İşletmeler Arası İlişkilerde Haksız Ticari Uygulamalar Hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifinden de yararlanılmıştır. Bu doğrultuda, Taslak ile perakende ticaret sektöründe ortaya çıkabilecek haksız ticaret uygulamaları konusunda Avrupa Birliği mevzuatı ile uyum sağlanması da hedeflenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Kanunun, perakende işletmelerin birbiriyle ve üretici veya tedarikçilerle ilişkilerini düzenlemeye yönelik amacı; daha iyi işleyen bir tedarik zincirinin oluşturulması amacıyla tedarik zincirinin tüm halkalarını kapsayacak şekilde genişletilmekte ve yapılan değişiklik ile üretici ve tedarikçiler arasındaki ticari ilişkilerin de düzenlenebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca, Avrupa Birliğine üye ülkelerde 1 Kasım 2021 tarihinden itibaren uygulanması zorunlu olan Tarım ve Gıda Tedarik Zincirinde İşletmeler Arası İlişkilerde Haksız Ticaret Uygulamaları Hakkında Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 2019/633 sayılı ve 17 Nisan 2019 tarihli Direktifine uyum sağlanması amacıyla Kanun'un muhtelif maddelerine üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki haksız ticaret uygulamalarının engellenmesine yönelik hükümler doğrultusunda Kanun'un amaç maddesinde değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 2 – Amaç maddesinde yapılan değişikliğe paralel olarak “Kapsam” maddesinde de değişiklik yapılmakta ve Kanunun kapsamı, tedarik zincirinin tüm halkaları (üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler) arasındaki ticari ilişkilerin düzenlenebilmesine imkân sağlayacak şekilde genişletilmektedir.

MADDE 3 – Bakanlık tanımında yer alan “Gümrük ve Ticaret Bakanlığı” ifadesi “Ticaret Bakanlığı” şeklinde değiştirilmektedir.

MADDE 4 – 2019/633 sayılı AB Direktifinde, tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde daha büyük ve güçlü olan aktörlerin, tedarikçiden (üretici ve tedarikçi) temin ettiği ürünün satışı ile ilişkili olmayan ödeme talep etmesi haksız ticaret uygulaması kabul edilerek yasaklanmış; pazarlama, reklam, ürün yerleştirme gibi durumlarda ise taraflar arasındaki sözleşmede aksi kararlaştırılmak suretiyle tedarikçiden bedel talep edilebileceği belirtilmiş olup “Prim ve bedel talebi” maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında bu doğrultuda değişiklik yapılmaktadır.

Ayrıca, AB Direktifinde yer alan açıklama ve hükümler doğrultusunda, tarım ve gıda ürünlerinin tedarik sürecinde sözleşmenin diğer tarafına ekonomik bağımlılığı nedeniyle pazarlık gücü düşük olan ve buna bağlı olarak zayıf ve güçsüz durumdaki üretici ve tedarikçilerin korunması amacıyla maddeye eklenen yeni fıkralar ile tarım ve gıda ürünlerinin tesliminden ya da mülkiyetinin devrinden sonra ürünün bozulması ya da kaybedilmesi halinde veya bu ürünlerin satışıyla ilgili müşteri şikâyetlerinin incelenmesine ilişkin maliyetler nedeniyle üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemeyeceği kuralı getirilmekte; ancak, üretici veya tedarikçinin ihmalinin bulunduğu ya da kusurlu olduğu durumlar bu hükümün kapsamı dışında bırakılmaktadır.

Bununla birlikte, pazarlık gücü zayıf olan üretici ve tedarikçilerin ihmâl veya kusuru ispat yükümlülüğü, tedarik ilişkisinin taraflarına bağlı olarak, daha büyük ve güçlü konumdaki perakende işletmeye veya tedarikçiye verilerek zayıf ve güçsüz taraf korunmaktadır.

MADDE 5 – 2019/633 sayılı AB Direktifinde, hasatlarından, üretimlerinden veya işlenmelerinden otuz gün sonra satışa uygunluklarını yitiren tarım ve gıda ürünleri için otuz günlük ödeme süresi öngörülmüş olup ödeme süresine ilişkin mevcut madde, söz konusu direktif ile amaç ve kapsam maddelerinde yapılan değişikliklere paralel olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin her birinin arasındaki ticari ilişkileri kapsayacak şekilde genişletilmekte ve otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresini konu alan mevcut düzenleme, sebze ve meyveleri de kapsayacak şekilde düzenlenmektedir.

Öte yandan, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarının belirlenmesinde yaşanacak tereddütlerin giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla, Ticaret Bakanlığına söz konusu ürünleri belirleme yetkisi verilmektedir.

Bununla birlikte, 2019/633 sayılı AB Direktifinde; otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin tesliminden önceki otuz gün içinde siparişin iptal edilmesi, tarım ve gıda ürünlerinin tedarikine ilişkin sözleşmelerin tedarikçinin talebine rağmen yazılı yapılmaması ve alıcının, tedarik sözleşmesinde tek taraflı veya geçmişe dönük değişiklik yapması haksız ticaret uygulaması kabul edilerek yasaklanmış; ayrıca, satılmayan tarım ve gıda ürünlerinin ödeme yapılmadan tedarikçiye iade edilmesi de aksi sözleşme ile kararlaştırılmadıkça haksız ticaret uygulaması kabul edilmiştir.

Bu doğrultuda, 2019/633 sayılı AB Direktifine uyum sağlanması, tarım ve gıda ürünlerinin tedarikinde ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanarak daha adil ve daha iyi işleyen bir tedarik zincirinin oluşturulması amacıyla “Ödeme süresi” maddesine eklenen;

- Üçüncü fıkra ile otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler kapsamında verilen siparişlerin, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde iptal edilemeyeceğine dair düzenleme yapılmakta; ancak, üretici veya tedarikçinin ihmâl veya kusurundan kaynaklanan durumlar bu hükmün kapsamı dışında bırakılmaktadır.

- Dördüncü fıkra ile tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmelerin üretici veya tedarikçi tarafından talep edilmesi halinde yazılı yapılması ve bu durumda sözleşmenin bir nüshasının üretici veya tedarikçiye verilmesi kuralı getirilmekte; ayrıca, tarım ve gıda ürünü tedarik sözleşmelerinde üretici veya tedarikçi aleyhine tek taraflı veya geçmişe yönelik değişiklik yapılması haksız ticaret uygulaması kabul edilerek yasaklanmaktadır.

- Beşinci fıkra ile Ticaret Bakanlığına, fiyatı tarifeye belirlenen ve otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim malları ile diğer tarım ve gıda ürünlerinin temini karşılığında yapılacak ödeme ve iadelere ilişkin usul ve esasları yönetmelikle belirleme yetkisi verilmektedir.

MADDE 6 – 2019/633 sayılı AB Direktifinde alıcının, bir promosyonun parçası olarak satılan tarım ve gıda ürünlerindeki indirim maliyetinin tamamını veya bir kısmını üstlenmesini tedarikçiden istemesi haksız ticaret uygulaması kabul edilerek yasaklanmış olup “Kampanyalı satış ve alışveriş festivali” maddesine eklenen ikinci fıkra ile söz konusu Direktif doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 7 – Ülkemiz gerek üretim çeşitliliği gerekse tarihi ve kültürel zenginliği ile yöresel ürünler bakımından önemli bir potansiyele sahiptir. Ülke olarak bu ürünlerimizin coğrafi işaret olarak pazara sunulması hem yerel kalkınmanın hem de sürdürülebilir üretimin desteklenmesi noktasında önemli bir adım olarak görülmektedir. Buradan hareketle, Ülkemizin yerel değerlerinin ve coğrafi işaretli ürünlerinin tanınırlığının artırılması, markalaşmasının teşvik edilmesi ve pazara erişiminin kolaylaştırılması amacıyla, maddede yapılan değişiklik ile raf tahsis yapılacak coğrafi işaretli ürünler için mağazanın bulunduğu ilde üretilmiş olma şartı kaldırılmakta, bu ürünler ile doldurulamayan raf alanlarının diğer ürünlerin satışına tahsis edilebilmesine imkân sağlayan hüküm yürürlükten kaldırılmakta ve bu raf alanlarının tamamının coğrafi işaretli ürünler ile yöresel ürünlere ayrılması sağlanmaktadır. Ayrıca, Ticaret Bakanlığına, perakende işletmelerde coğrafi işaretli ürünler ile yöresel ürünlere ayrılacak raf alanını belirli bir orana kadar artırma yetkisi verilmektedir.

Ayrıca, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazaların geleneksel perakende işletmeleri üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılarak bu işletmelere bir miktar koruma sağlanmasına yönelik sektör taleplerinin karşılanması amacıyla maddeye eklenen dördüncü fıkra ile gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalarda tütün mamulü, mobilya, cep telefonu, elektronik eşya ve beyaz eşya satışı yapılması yasaklanmakta;

ancak, elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar ile satış alanı bin beş yüz metrekareden büyük zincir mağazaların satışları bu hükmün kapsamı dışında bırakılmaktadır.

MADDE 8 – Gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazaların geleneksel perakende işletmeleri üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılarak bu işletmelere bir miktar koruma sağlanmasına yönelik sektör taleplerinin karşılanması amacıyla maddeye eklenen fıkra ile bu mağazaların pazar günleri 11.00'dan önce açılması yasaklanmaktadır.

MADDE 9 – Zincir mağazalar gibi büyük ölçekli perakende işletmeler, üretici ve tedarikçilerden büyük miktarlarda alımlar yaparak tedarik maliyetlerini önemli ölçüde azaltabilirken, esnaf ve sanatkâr işletmeleri ile mikro ticari işletmeler finansal yetersizlik ve zayıf pazarlık gücü nedeniyle böyle bir maliyet avantajı elde edememekte ve bu durum, söz konusu işletmelerin rakipleri ile fiyat rekabetinde geri planda kalmalarına neden olmaktadır.

Tedarik ve dağıtım kooperatiflerinin kuruluşunun kolaylaştırılması ve bu kooperatiflerin etkinliğinin artırılarak mikro ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerinin korunması amacıyla maddede yapılan değişiklik ile esnaf ve sanatkârların yanı sıra mikro ticari işletmelerin de tedarik ve dağıtım kooperatifi kurabilmelerine ve mikro ticari işletme işleten tacirlerin, esnaf ve sanatkârların, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatiflerinin, meslek kuruluşlarının ve bunların üst kuruluşları ile belediyelerin tedarik ve dağıtım kooperatiflerine ortak olabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca, mevcut maddede Ticaret Bakanlığına ait olan tedarik ve dağıtım kooperatiflerinin ortak sayısını belirleme yetkisi, ortak sayısının 1163 sayılı Kooperatifler Kanununda yer alan asgari ortak sayısından az olamayacağı ifade edilerek yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 10 – 2019/633 sayılı AB Direktifi, tarım ve gıda tedarik zincirinde pazarlık gücündeki dengesizlikler nedeniyle, daha büyük ve daha güçlü aktörlerin kendi avantajlarına olacak bazı uygulamaları zayıf ve güçsüz aktörlere empoze etmelerini ve etik olmayan ticari davranışlarda bulunmalarını haksız ticaret uygulaması kabul ederek bu uygulamaları engellemeyi amaçlamaktadır.

Kanunda, söz konusu AB Direktifi doğrultusunda çok sayıda değişiklik yapılmakta olup daha adil ve daha iyi işleyen bir tedarik zincirinin oluşturulması, haksız ticaret uygulaması kabul edilen durumların ayrıntılı şekilde düzenlenmesi ve açıklanması ile mümkün olabileceğinden haksız ticaret uygulamalarına ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Ticaret Bakanlığına verilmektedir. Bu yetki ile Ticaret Bakanlığı, üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin pazarlık gücü ve büyüklük gibi özelliklerini dikkate alarak haksız ticaret uygulaması kabul edilecek durumları belirleyebilecektir.

Ayrıca, maddeye eklenen hüküm ile Ticaret Bakanlığına, haksız ticaret uygulamalarında caydırıcılığın sağlanabilmesini teminen bu uygulamalarda bulunanlara ilişkin bilgileri ve konuya ilişkin inceleme sonuçlarını açıklama yetkisi verilmektedir.

Bununla birlikte, 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 203 üncü maddesiyle 16 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Bakanlığın üst meslek kuruluşlarının görüşlerini de alarak oluşturacağı teklifi üzerine," ifadesi yürürlükten kaldırılmış olup bu değişiklik gereğince mevcut üçüncü fıkra yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 11 – Kanunun amaç ve kapsam maddeleri ile diğer maddelerinde yapılan değişiklikler doğrultusunda, "Denetim" maddesinin kapsamı perakende işletmelerin yanı sıra üretici ve tedarikçileri de kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

MADDE 12 – Denetimlerde etkinliğin sağlanabilmesi ve Kanuna aykırılık durumunda caydırıcılığın artırılması amacıyla, diğer hükümlerde yapılan değişikliklerle uyumlu olarak yeniden değerlendirme oranları da dikkate alınarak ceza hükümlerinde değişiklik yapılmakta veya yeni cezalar getirilmektedir.

MADDE 13 – 2019/633 sayılı AB Direktifinde, tedarikçinin sözleşmeden doğan veya yasal haklarını kullanarak icra makamlarına şikayette bulunması veya bir soruşturma sırasında icra makamlarıyla işbirliği yapması nedeniyle alıcının, tedarikçinin ürünlerini listeden çıkarılması, sipariş edilen ürünlerin miktarlarını azaltması veya tedarikçinin ürünlerine yönelik pazarlama veya promosyon gibi hizmetlerini durdurmasından ticari misilleme olarak bahsedilmiş ve bunlar haksız ticaret uygulaması kabul edilerek yasaklanmıştır.

Direktifte, haksız ticaret uygulamalarına ilişkin tedarikçi ve alıcılar arasındaki anlaşmazlıkların çözümü amacıyla arabuluculuk gibi etkili ve bağımsız alternatif anlaşmazlık çözüm mekanizmalarının gönüllü kullanımının teşvik edebileceği de belirtilmiştir.

Bu kapsamda, Kanuna eklenen madde ile ticari misillemeler haksız ticaret uygulaması kabul edilerek yasaklanmakta ve üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki uyuşmazlıklarda uzlaşma, arabuluculuk ve tahkim gibi alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına başvurulması dava şartı olarak düzenlenmektedir.

MADDE 14 – 2019/633 sayılı AB Direktifinde de yer verildiği üzere, geçici 1 inci maddeye eklenen fıkralar ile perakende işletme, üretici ve tedarikçilere yeni düzenlemelere uyum için belirli bir süre verilmektedir.

MADDE 15 – Maddede geçen "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmektedir.

MADDE 16 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 17 – Yürütme maddesidir.

6585 SAYILI PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ TASLAĞI

<p>Amaç MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması ve perakende işletmelerin faaliyetleri ile bunların birbirleri, üretici ve tedarikçileri ilişkilerinin düzenlenmesidir.</p>	<p>Amaç MADDE 1 - (1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması, perakende işletmelerin faaliyetleri ile <u>üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkilerin düzenlenmesi ve bu kapsamdaki haksız ticaret uygulamalarına yönelik tedbirlerin alınmasıdır.</u></p>
<p>Kapsam MADDE 2 - (1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.</p>	<p>Kapsam MADDE 2 - (1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış ve faaliyetlerini, <u>üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki ticari ilişkileri ve bunların denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.</u></p>
<p>Tanımlar MADDE 3 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında; ... b) Bakanlık: <u>Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,</u> ... ifade eder.</p>	<p>Tanımlar MADDE 3 - (1) Bu Kanunun uygulanmasında; ... b) Bakanlık: Ticaret Bakanlığını, ... ifade eder.</p>
<p>Prim ve bedel talebi MADDE 6 - (1) <u>Büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler; üretici veya tedarikçiden mağaza açılış ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edemez.</u> (2) <u>Birinci fıkrada sayılan perakende işletmeler;</u> satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons veya raf tahsisi gibi hizmetlerden dolayı <u>üretici veya</u></p>	<p>Prim ve bedel talebi MADDE 6 - (1) <u>Üretici veya tedarikçiden mağaza açılış ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edilemez.</u> (2) <u>Üretici veya tedarikçiden</u> satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons, raf tahsisi <u>veya üretici ya da tedarikçinin ürünlerinin veriletilmesi</u></p>

<p><u>tedarikçiden</u>, sözleşme türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel <u>talebinde bulunamaz</u>. Bu hâlde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu olan ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.</p>	<p>gibi hizmetlerden dolayı, sözleşme türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel <u>talep edilemez</u>. Bu hâlde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.</p>
<p>Yeni fıkra</p>	<p>(3) Tarım ve gıda ürünlerinin perakende işletmelere üretici veya tedarikçi ya da tedarikçiye üretici tarafından ihmal veya kusur olmaksızın tesliminden ya da mülkiyetinin devrinden sonra ürünün bozulması ya da kavbedilmesi halinde üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemez.</p>
<p>Yeni fıkra</p>	<p>(4) Tarım ve gıda ürünlerinin satışıyla ilgili müşteri şikâyetlerinin incelenmesine ilişkin maliyetler nedeniyle, ihmal ya da kusuru bulunmayan üretici veya tedarikçiden herhangi bir bedel talep edilemez.</p>
<p>Yeni fıkra</p>	<p>(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen ihmal ve kusuru ispat yükümlülüğü, perakende işletmeler ile tedarikçi veya üretici arasındaki ticari ilişkilerde perakende işletmeye, tedarikçi ile üretici arasındaki ticari ilişkilerde ise tedarikçiye aittir.</p>
<p>Ödeme süresi MADDE 7 - (1) Üreticiler veya tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden <u>kaynaklı</u> ödemelerin, sözleşme öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi <u>alınacak üretici veya tedarikçinin küçük işletme, borçlunun ise büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde teslim tarihinden</u> itibaren otuz gün geçemez.</p>	<p>Ödeme süresi, sipariş iptali ve iade MADDE 7 - (1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden <u>kaynaklanan</u> ödemelerin, sözleşme öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, <u>sebze ve meyveler ile</u> üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi, <u>malın tesliminden veya mülkiyetinin devrinden</u> itibaren otuz gün geçemez. <u>Bakanlık, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarını belirleme yetkilidir.</u></p>
<p>(2) <u>Bu maddede</u> düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.</p>	<p>(2) <u>Birinci fıkrada</u> düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.</p>

Yeni fıkra	(3) Üretici veya tedarikçinin ihmal veya kusurundan kaynaklanan durumlar hariç olmak üzere, üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki otuz gün içinde bozulabilen tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler kapsamında verilen siparişler, ürünün teslim tarihinden önceki otuz gün içinde, perakende işletme tarafından üretici veya tedarikçi ya da tedarikçi tarafından üretici alevhine iptal edilemez.
Yeni fıkra	(4) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki tarım ve gıda ürünlerinin teminine yönelik sözleşmeler üretici veya tedarikçi tarafından talep edilmesi halinde yazılı yapılır. Bu durumda, sözleşme veri ve tarihine ver verilen sözleşmenin bir nüshası üretici veya tedarikçiye verilir. Sözleşmelerde üretici veya tedarikçi alevhine tek taraflı veya geçmişe yönelik değişiklik yapılamaz.
Yeni fıkra	(5) Fiyatı tarifeye belirlenen ve otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim malları ile diğer tarım ve gıda ürünlerinin temini karşılığında perakende işletmelerde üretici veya tedarikçiye va da tedarikçilerce üreticiye yapılacak ödeme ve iadeler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.
Kampanyalı satış ve alışveriş festivali MADDE 9 – ... Yeni fıkra	Kampanyalı satış ve alışveriş festivali MADDE 9 – ... (2) Promosyonlu satış kampanyasının parçası olarak satılan tarım ve gıda ürünlerindeki indirim maliyeti üretici veya tedarikçiden talep edilemez.
(2) Mahallî idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde alışveriş festivali düzenleyebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde beşini	(3) Mahallî idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde alışveriş festivali düzenleyebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde beşini

geçemez. Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilir.	geçemez. Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilir.
(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.	(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.
Yer ve raf tahsisi MADDE 12 – ...	Yer ve raf tahsisi, zincir mağazalarda satışa sunulabilecek mallar MADDE 12 – ...
(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde satış alanlarının en az yüzde birine tekabül edecek şekilde raf alanı, mağazanın bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile meslek kuruluşlarının uygun görüşü alınarak ticaret il müdürlüklerince belirlenen hızlı tüketim malı niteliği taşıyan yöresel ürünlerin satışına ayrılır. Yöresel ürünlerle doldurulamayan raf alanları, diğer ürünlerin satış amaçyla kullanılabilir.	(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde toplam raf alanının en az yüzde biri, hızlı tüketim malı niteliği taşıyan coğrafi işaretli ürünlerin satışına ayrılır. Coğrafi işaretli ürünlerle doldurulamayan raf alanları öncelikle mağazanın bulunduğu ilde üretilen hızlı tüketim malı niteliğindeki yöresel ürünlerin satış amaçyla, bu ürünlerle de doldurulamayan raf alanları ise sırasıyla o ilin bulunduğu coğrafi bölgede ve ülke genelinde üretilen hızlı tüketim malı niteliğindeki yöresel ürünlerin satış amaçyla kullanılır. Bakanlık, bu fıkrada belirtilen oranı bes katna kadar arttırmaya yetkilidir.
(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.	(4) Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar ile satış alanı bin beş yüz metrekareden büyük zincir mağazaların satışları hariç olmak üzere, gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalarda tüttün mamulü, mobilva, cep telefonu, elektronik eşya ve bevaz eşya satışı yapılamaz. Elektronik ticaret yoluyla yapılan satışlar için diğer kanunlar ile getirilen yasaklamalar saklıdır.
(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.	(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.
Çalışma saatleri MADDE 13 – ... Yeni fıkra	Çalışma saatleri MADDE 13 – ...

	(3) Gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar pazar günleri saat 11.00'da açılır.
Tedarik ve dağıtım kooperatifleri MADDE 14 – (1) Esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla esnaf ve sanatkârların üyesi olduğu tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.	Tedarik ve dağıtım kooperatifleri MADDE 14 – (1) Mikro ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilir. Mikro ticari işletme işleten tacirler, esnaf ve sanatkârlar, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile belediyeler tedarik ve dağıtım amaçlı kooperatiflere ortak olabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.
(2) Kooperatif ortaklarının en az iki yıl tesintisiz olarak 5362 sayılı Kanuna tabi odalara kayıtlı olması şarttır. Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.	(2) Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen asgari ortak sayısından az olmamak üzere ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.
(3) 5362 sayılı Kanuna tabi esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.	(3) Esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri, meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar
Görev ve yetkiler MADDE 16 – (1) Bakanlık; ... Yeni bent görevli ve yetkilidir. ...	Görev ve yetkiler MADDE 16 – (1) Bakanlık; ... d) 6 ncı, 7 nci, 9 uncu ve 12 nci maddelerde belirtilen haksız ticaret uygulamalarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve bu uygulamalarda bulunan tedarikçi ve perakende işletmelere ilişkin bilgileri ve inceleme sonuçlarını açıklamaya, görevli ve yetkilidir. ...

(3) Üst meslek kuruluşları, ikinci fıkranın (a) bendine göre verecekleri görüşlerini otuz gün içinde Bakanlığa bildirir.	Mülga
Denetim MADDE 17 – (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkilidir. (2) Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir. ... Geza hükümleri MADDE 18 – (1) Diğer Kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun; a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında, b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası, e) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası,	Denetim MADDE 17 – (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkilidir. (2) Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir. ... Geza hükümleri MADDE 18 – (1) Diğer Kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun; a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında, b) 7 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş yüz bin Türk lirasından fazla olmamak üzere, süresinde ödenmeyen tutarın yüzde virmi beşi oranında; 7 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına aykırı hareket edenlere elli bin Türk lirası, e) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası, e) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası, 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere elli bin Türk lirası,

<p>e) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekaare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>	<p>d) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekaare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>
<p>đ) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>	<p>e) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>
<p>e) 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekaare için metrekaare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>	<p>đ) 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekaare için metrekaare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>
<p>f) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir mağazası ya da şubesi için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,</p>	<p>g) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere her bir mağazası ya da şubesi, <u>dördüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere ise her bir şubesi ve mal cesidi için yirmi bin Türk lirası,</u></p>
<p>g) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,</p>	<p>ğ) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,</p>
<p>ğ) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere <u>beş bin Türk lirası,</u></p>	<p>h) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere <u>beş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar.</u></p>
<p>h) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere <u>iki bin Türk lirası,</u></p>	<p>ı) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere <u>beş</u></p>

<p>ı) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere on bin Türk lirasından <u>yüz bin Türk lirasına kadar;</u> ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise <u>elli bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar,</u></p>	<p>bin Türk lirasından <u>elli bin Türk lirasına kadar,</u></p>
<p>idari para cezası verilir.</p>	<p>ı) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere <u>her bir mal veya hizmet cesidi için yirmi bin Türk lirası;</u> ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise <u>her bir mal cesidi için yüz bin Türk lirası,</u></p>
<p>(2) Birinci fıkranın (c), (ğ) ve (h) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.</p>	<p><u>(i) Ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere yüz bin Türk lirası,</u></p>
<p>(3) Birinci fıkranın (g) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.</p>	<p>idari para cezası verilir.</p>
<p>(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlığa aittir. Bakanlığa ait olan idari para cezası uygulama yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.</p>	<p>(2) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (h), (ı), (i) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.</p>
<p>(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (e), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektiren fiilin bir takvim yılı içinde tekrar hâlinde, her bir tekrar için iki katı idari para cezası uygulanır.</p>	<p>(3) Birinci fıkranın (g) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde yirmi katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.</p>
<p>...</p>	<p>(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (i) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlığa aittir. Bakanlığa ait olan idari para cezası uygulama yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.</p>
<p>...</p>	<p>(5) Bu maddede belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektiren <u>aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi veya bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı</u> idari para cezası uygulanır.</p>

Yeni ek madde	<p><u>Ticari misilleme ve uyumsuzlukların çözümü</u> <u>EK MADDE 2 – (1) Kamu kurumlarına veya adli mercilere şikayet başvurusunda bulunulması nedeniyle perakende işletmelerce üretici veya tedarikçilere ya da tedarikçilerce üreticilere yönelik olarak ürünlerin listeden çıkarılması, sipariş edilen ürünlerin miktarlarının azaltılması veya bu ürünlere ilişkin pazarlama ya da promosyon benzeri hizmetlerin durdurulması gibi ticari misillemelerde bulunulamaz.</u></p> <p><u>(2) Bu Kanun kapsamında üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasındaki uyumsuzluklarda uzlaşma, arabuluculuk ve tahkim gibi alternatif uyumsuzluk çözüm yollarına başvurulması dava şartıdır.</u></p>
<p>Geçiş hükümleri GEÇİCİ MADDE 1 – ... Yeni fıkra</p> <p>Yeni fıkra</p>	<p>Geçiş hükümleri GEÇİCİ MADDE 1 – ... <u>(13) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla gıda perakende sektöründe faaliyet gösteren zincir mağazalar durumlarını altı ay içinde 12 nci maddenin dördüncü fıkrasına uygun hale getirir;</u></p> <p><u>(14) Bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten önce üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler arasında yapılan sözleşmeler altı ay içinde 6 nci ve 7 nci maddeler ile 9 uncu maddenin ikinci fıkrasına uygun hale getirilir. Bu süre içinde gerekli değişikliklerin yapılmaması halinde anılan maddelere avkırı sözleşme hükümleri geçersiz sayılır.</u></p>
<p>Yürütme MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.</p>	<p>Yürütme MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.</p>

6585 SAYILI PERAKENDE TİCARETİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Kanunun amacı; perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemlerinin kolaylaştırılması, perakende ticaretin serbest piyasa ortamında etkin ve sürdürülebilir rekabet şartlarına göre yapılması, tüketicinin korunması, perakende işletmelerin dengeli bir şekilde büyüme ve gelişmesinin sağlanması ve perakende işletmelerin faaliyetleri ile bunların birbirleri, üretici ve tedarikçilerle ilişkilerinin düzenlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Kanun; perakende işletmelerin açılış, faaliyet ve denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasında Bakanlık, yetkili idare ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

(2) Hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerden açılış ve/veya faaliyete geçiş süreci ile faaliyetleri özel kanunlarla düzenlenenler bu Kanun kapsamı dışındadır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Alışveriş merkezi: Bir yapı veya alan bütünlüğü olan, içinde büyük mağaza ve/veya beslenme, giyinme, eğlenme, dinlenme, kültürel ve benzeri ihtiyaçların bir kısmının veya tamamının karşılandığı diğer işyerleri bulunan, merkezî bir yönetime ve ortak kullanım alanları ile yönetmelikle belirlenen diğer niteliklere sahip işletmeyi,

b) Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,

c) Bayi işletme: Sözleşmeye dayalı olarak bir işletmenin mal ve hizmetlerinin satışına aracılık eden ve kendi adına bağımsız çalışan işletmeyi,

ç) Büyük mağaza: Hangi ad altında olursa olsun, tüketim mallarının kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, en az dört yüz metrekare satış alanına sahip işletmeyi,

d) Esnaf ve sanatkâr işletmesi: 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde tanımlanan esnaf ve sanatkârlarca işletilen işletmeyi,

e) Hızlı tüketim malı: Gıda, içecek, temizlik ve kişisel bakım ürünlerini,

- f) Mağaza markalı ürün: Büyük mağaza veya zincir mağazanın, başkalarına ürettirerek kendi ad veya markasıyla işyerinde sattığı ve bunların fiyat, ambalaj veya tanıtımı üzerinde kontrole sahip olduğu ürünü,
- g) Meslek kuruluşu: Esnaf ve sanatkârlar odaları birliği ile ticaret ve sanayi odasını, ticaret ve sanayi odalarının ayrı kurulduğu yerlerde ticaret odasını,
- ğ) Özel yetkili işletme: Sözleşmeye dayalı olarak bir işletmenin, yönetim ve organizasyon ile dağıtım veya pazarlama teknolojileri gibi konularda bilgi ve desteğini almak suretiyle bu işletmenin mal veya hizmetinin satışı üzerindeki imtiyaz hakkını bedel, bölge ve süre gibi belirli şartlar ve sınırlamalar dâhilinde kullanan bağımsız ticari işletmeyi,
- h) Perakende bilgi sistemi (PERBİS): Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin tek merkeze yapılmasını ve bu merkezden sonuçlandırılmasını sağlayan elektronik bilgi sistemini,
- ı) Perakende işletme: Alışveriş merkezi, büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme, özel yetkili işletme, perakende ticaretle uğraşan diğer ticari işletmeler ile esnaf ve sanatkâr işletmelerini,
- i) Perakende ticaret: Mal ve hizmetlerin perakende işletmelerce satışı ve pazarlanmasıyla ilgili faaliyetler bütünü,
- j) Satış alanı: Münhasıran büro amaçlı kullanılan işyerleri ile konaklama, depolama, üretim tesis ve alanları ile ortak kullanım alanları hariç olmak üzere; alışveriş merkezlerinde işyerlerinin toplam alanlarını, büyük mağaza ve zincir mağazalarda ise doğrudan satış yapılan ve aracı satıcılara kiralanan alanları,
- k) Üst meslek kuruluşu: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonunu,
- l) Yetkili idare: İşyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye yetkili belediye veya il özel idareleri ile diğer idareleri,
- m) Zincir mağaza: Benzer çeşitlilikteki tüketim mallarının hangi ad altında olursa olsun kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, aynı gerçek veya tüzel kişi sahipliğinde bir merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren; içlerinden en az biri büyük mağaza niteliğini taşıyan en az beş şubeye sahip işletmeyi veya her biri dört yüz metrekarenin altında satış alanına sahip en az on şubesi bulunan işletmeyi, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Perakende Bilgi Sistemi, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Verilmesi

Perakende bilgi sistemi

MADDE 4 – (1) Perakende işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanışında gerekli başvuru ve diğer işlemlerin yapılması, ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmesi, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması ve bu işletmelere yönelik veri tabanının oluşturulması ile bilgi paylaşımının sağlanması amacıyla Bakanlık bünyesinde kısa adı PERBİS olan perakende bilgi sistemi kurulur.

(2) PERBİS, Bakanlıkça ilgili kurum ve kuruluşların erişimine açılır ve bu kurum ve kuruluşlar nezdinde kurulan elektronik kayıt sistemleriyle çevrimiçi olarak birbirine bağlanır.

12273

(3) PERBİS'in kurulum, işletim ve diğer giderleri ile PERBİS'e bilgi ve belge aktarımına ilişkin giderler, Bakanlığın talebi üzerine Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin bütçesinden karşılanır. PERBİS'in işletim giderleri ile diğer giderleri için anılan Birliğin bütçesine her yıl ödenek konulur. Bu ödeneğin miktarı, yıllık bütçenin yüzde birini geçemez. Birliğin bütçesinden karşılanacak meblağın yeterli olmaması hâlinde söz konusu giderler, Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(4) PERBİS'te yer alacak ve erişime açılacak bilgiler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi

MADDE 5 – (1) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı PERBİS üzerinden verilir. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurusu, doğrudan veya PERBİS üzerinden yetkili idareye yapılır. Doğrudan yapılan başvurular, yetkili idare tarafından PERBİS'e işlenir.

(2) Yetkili idare tarafından yapılan ön değerlendirme sonucu uygun bulunan başvurular; başvuru tarihinden itibaren en geç üç iş günü içinde, perakende işletmenin açılış ve faaliyete geçişinde gerekli kayıt ve benzeri işlemleri yapmakla görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlara PERBİS üzerinden iletilir. Bu iletimle birlikte, ilgili kurum ve kuruluşlara da gerekli başvuru yapılmış sayılır.

(3) İlgili kurum ve kuruluşlar tarafından, mevzuatı çerçevesinde gerekli değerlendirmeler yapılır ve yönetmelikle belirlenen esaslara uygun olarak perakende işletmenin açılış ve faaliyete geçişi için gerekli olan bilgi ve belgeler PERBİS'e işlenerek yetkili idareye iletilir.

(4) Mevzuatta öngörülen şartları taşıyan perakende işletmelere, yetkili idare tarafından PERBİS üzerinden işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlenir.

(5) Başvurusu uygun bulunmayanlara, sonuç en geç otuz gün içinde gerekçeli olarak tebliğ edilir.

(6) Ruhsat değişikliğine ilişkin işlemler de PERBİS üzerinden gerçekleştirilir.

(7) Büyükşehirlerde, alışveriş merkezlerine yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı vermeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Alışveriş merkezi projesi için yapı ruhsatı verilirken, üst meslek kuruluşlarının görüşü alınır. Bu kuruluşlar görüşlerini on beş iş günü içinde bildirir.

(8) Üçüncü fıkrada öngörülen esaslar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak hazırlanan yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İlke ve Kurallar

Prim ve bedel talebi

MADDE 6 – (1) Büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmeler; üretici veya tedarikçiden mağaza açılışı ve tadilatı, ciro açığı, banka ve kredi kartı katılım bedeli ve benzeri adlar altında ürün talebini doğrudan etkilemeyen herhangi bir prim veya bedel talep edemez.

(1) 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “İçişleri” ibaresi “Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.

12274

(2) Birinci fıkrada sayılan perakende işletmeler, satışa konu ürünün talebini doğrudan etkileyen reklam, anons veya raf tahsisi gibi hizmetlerden dolayı üretici veya tedarikçiden, sözleşmede türü ve oranı belirtilmedikçe prim ya da bedel talebinde bulunamaz. Bu hâlde, prim veya bedel talebinin sözleşme süresiyle sınırlı olması ve prim ya da bedel talebine konu olan ürünün sözleşme süresince rafta satışa sunulması zorunludur.

Ödeme süresi

MADDE 7 – (1) Üreticiler veya tedarikçiler ile perakende işletmeler arasındaki alım satım işlemlerinden kaynaklı ödemelerin, sözleşmede öngörülen tarihte yapılması esastır. Ancak, üretim tarihinden itibaren otuz gün içinde bozulabilen hızlı tüketim mallarına ilişkin ödemelerin süresi; alacaklı üretici veya tedarikçinin küçük işletme, borçlunun ise büyük ölçekli işletme olduğu hâllerde teslim tarihinden itibaren otuz günü geçemez.

(2) Bu maddede düzenlenmeyen hususlarda 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

Mağaza markalı ürün

MADDE 8 – (1) Yurt içinde üretilen ve hızlı tüketim malı niteliği taşıyan mağaza markalı ürünlerin üzerinde ve/veya ambalajında, perakendecinin ad, unvan veya markasının yanı sıra üreticinin ad, unvan ya da markasına da uygun ve kolay okunabilir bir şekilde yer verilir.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Kampanyalı satış ve alışveriş festivali

MADDE 9 – (1) Perakende işletmeler, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uymak kaydıyla indirimli veya promosyonlu satış kampanyaları düzenleyebilir. Ancak kampanyanın süresi; işyeri açılışı, devri, kapanışı, adres veya faaliyet konusu değişikliğinde üç ayı, 6102 sayılı Kanun hükümlerine göre tasfiye durumunda ise altı ayı geçemez. Perakende işletmeler başlangıç ve bitiş süresi belli olmayan indirimler yapamaz.

(2) Mahallî idareler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile bunların ortağı olduğu şirketler ve diğer tüzel kişiler; birlikte veya bağımsız olarak, perakende işletmelerin katılımıyla, yılın belli dönemlerinde, ilçe, il, bölge veya ülke düzeyinde alışveriş festivali düzenleyebilir. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının bu festivaller için ayıracakları ödenek miktarı, bütçelerinin yüzde beşini geçemez. Alışveriş festivalinin başlangıç ve bitiş tarihleri ile festivalin programı ve uygulama alanı önceden Bakanlığa bildirilir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli indirimli satış

MADDE 10 – (1) Sürekli indirimli satış; seri sonu, sezon sonu, ihraç fazlası, kusurlu ve benzeri malların, perakende işletmelerce, indirimli fiyattan veya malların fabrika çıkış fiyatı üzerinden yıl boyunca satılmasıdır.

(2) Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmelerin ön cephesinde ve mağaza içlerinde, kolaylıkla görülebilir ve okunabilir şekilde bu satış türünü gösterir ya da çağrıştırır ibarelere yer verilir. Bu ibarelerin alışveriş merkezlerince kullanımı, içerisinde yer alan perakende işletmelerin tamamının birinci fıkra kapsamında faaliyet göstermesine; alışveriş merkezi içinde bulunanlar da dâhil diğer perakende işletmelerce kullanımı ise satışa sunulan malların en az yüzde yetmişinin aynı fıkroda belirtilen niteliklere sahip olmasına bağlıdır.

(3) Sürekli indirimli satışa konu mallar ve alışveriş merkezi yönetimlerinin bu madde kapsamındaki yükümlülükleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Ortak kullanım alanları

MADDE 11 – (1) Alışveriş merkezlerinde, satış alanının en az binde beşine tekabül eden alanın sosyal ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesi amacıyla ayrılması zorunludur. Bakanlık, bu oranı bir katına kadar artırmaya veya yarısına kadar azaltmaya yetkilidir.

(2) Alışveriş merkezlerinde, acil tıbbi müdahale ünitesi, ibadet yeri, bebek bakım odası, çocuk oyun alanı gibi ortak kullanım alanları oluşturulur.

(3) Alışveriş merkezlerinde yer alan ortak kullanım alanları, engelliler ile yaşlı ve çocukların ihtiyaçları dikkate alınarak oluşturulur.

(4) Ortak kullanım alanları ile bunların niteliklerine, bu alanlara ilişkin ortak giderlere ve bu giderlere katılıma, giderlere katılanların bilgilendirilmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

Yer ve raf tahsisi

MADDE 12 – (1) Alışveriş merkezlerinde, esnaf ve sanatkâr işletmecilerine rayiç bedel üzerinden kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az yüzde beşi oranında yer ayrılır. Bu yerler; esnaf ve sanatkâr işletmecilerinden yeteri kadar talep olmaması veya boşalan yerlerin duyuru tarihinden itibaren yirmi gün içinde doldurulmaması hâlinde, diğer talep sahiplerine de kiralanabilir.

(2) Alışveriş merkezlerinde; geleneksel, kültürel veya sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiraya verilmek üzere, toplam satış alanının en az binde üçü oranında yer ayrılır. Bu yerlerin kira bedeli, rayiç bedelinin dörtte birinden fazla olamaz. Söz konusu meslekler, ilgili üst meslek kuruluşunun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir ve ilan edilir.

(3) Hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalar ile bayi işletme ve özel yetkili işletmelerde satış alanlarının en az yüzde birine tekabül edecek şekilde raf alanı, mağazanın bulunduğu ilde üretilmesi kaydıyla coğrafi işaretli olarak tescil edilen veya coğrafi işaretli olarak tescil edilmemiş olsa bile meslek kuruluşlarının uygun görüşü alınarak ticaret il müdürlüklerince belirlenen hızlı tüketim malı niteliği taşıyan yöresel ürünlerin satışına ayrılır. Yöresel ürünlerle doldurulamayan raf alanları, diğer ürünlerin satışı amacıyla kullanılabilir.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Çalışma saatleri

MADDE 13 – (1) Mesleğe, mevsime ve turizme özgü şartlar ve benzeri hususlar gözetilerek perakende işletmelerin bir kısmının veya tamamının çalışma saatleri, meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine yetkili idarenin görüşü alınmak suretiyle vali tarafından belirlenebilir. Esnaf ve sanatkâr işletmelerinin çalışma saatlerinin belirlenmesinde, meslek kuruluşunca ilgili esnaf ve sanatkâr odasının görüşü alınır.

(2) Üst meslek kuruluşlarının müşterek teklifi üzerine, faaliyet kollarına göre perakende işletmelerin çalışma saatlerinin bölge veya ülke düzeyinde belirlenmesine Bakanlık yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**Tedarik ve Dağıtım Kooperatifleri ile Perakendeciler Konseyi****Tedarik ve dağıtım kooperatifleri**

MADDE 14 – (1) Esnaf ve sanatkâr işletmelerince satışa sunulan malların etkin bir şekilde piyasadan temini amacıyla esnaf ve sanatkârların üyesi olduğu tedarik ve dağıtım kooperatifleri kurulabilir. Bu kooperatiflerin kuruluşu ve ana sözleşme değişikliği Bakanlık iznine tabidir.

(2) Kooperatif ortaklarının en az iki yıl kesintisiz olarak 5362 sayılı Kanuna tabi odalara kayıtlı olması şarttır. Bakanlık; bu kooperatiflerin ortaklık şartlarını, kuruluşunda aranacak asgari sermaye miktarını ve ortak sayısını belirlemeye, örnek ana sözleşmelerini düzenlemeye, güvenli, açık ve istikrarlı bir şekilde faaliyet göstermelerine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

(3) 5362 sayılı Kanuna tabi esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri, görev yaptıkları sürece, bu madde kapsamında kurulmuş olan kooperatiflerin yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar.

Perakendeciler Konseyi

MADDE 15 – (1) Perakende ticaretin bu Kanunun amacına uygun olarak yapılmasının sağlanması hususunda karşılıklı bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak, sektöre yönelik politika oluşturulmasına katkı sağlamak, sorunları tespit etmek, alınacak önlemleri belirlemek ve ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğini sağlamak üzere Bakanlığın koordinatörlüğünde Perakendeciler Konseyi oluşturulur. Yılda en az bir kez toplanacak Konseyin sekretarya hizmetleri Bakanlık İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

(2) Perakendeciler Konseyinin kuruluşu ve çalışmasına ilişkin giderler ile harcırah giderleri ve sair harcamalar Bakanlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(3) Perakendeciler Konseyinin oluşumu, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar yönetmelikle belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki, Denetim ve Ceza

Görev ve yetkiler

MADDE 16 – (1) Bakanlık;

- a) Perakende sektörünün ve perakende işletmelerin ülke genelinde dengeli bir şekilde yayılması, büyümesi ve gelişmesine yönelik çalışmalar yapmaya,
- b) Taşınmaz ve ikinci el motorlu kara taşıtı alım satımı gibi ticari faaliyetleri yürütenlere yönelik mesleki davranış kurallarını belirlemeye ve bu faaliyetlerin yürütülmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya,
- c) İstatistiki bilgileri derlemeye, düzenlemeye ve yayımlamaya,
- ç) Bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak oluşan tereddütleri gidermeye, ikincil düzenlemeler yapmaya ve her türlü idari tedbiri almaya, görevli ve yetkilidir.

12277

(2) Cumhurbaşkanı;⁽¹⁾

a) (...)⁽¹⁾ faaliyet konusu ve kollarına göre perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçişinde, işletme sayısı ve bunların birbirlerine yakınlığı, ulaşım imkânları, işletmelerin çevreye, altyapıya ve trafiğe getireceği yükler ile can ve mal güvenliği riski gibi ekonomik, sosyal, demografik ve çevresel faktörler açısından gözetilecek kriterleri belirleyerek, PERBİS işyeri açma ve çalışma ruhsatı onay sürecine dâhil edilmek üzere belirlediği kriterleri Bakanlığa iletmeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye,⁽¹⁾

b) (...)⁽¹⁾ 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda belirtilen diğer müesseseler ile bu Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki işletmelerin açılış ve faaliyeti ile kapanış işlemlerinin PERBİS üzerinden gerçekleştirilmesine yönelik konularda karar vermeye ve bu hususlara ilişkin usul ve esasları yönetmelikle düzenlemeye,⁽¹⁾

c) Bu Kanun kapsamına giren hizmet sektöründeki işletmeleri faaliyet konusu, bulunduğu yerleşim yeri veya kolları bazında, Bakanlığın teklifi üzerine kapsam dışında tutmaya, yetkilidir.

(3) Üst meslek kuruluşları, ikinci fıkranın (a) bendine göre verecekleri görüşlerini otuz gün içinde Bakanlığa bildirir.

Denetim

MADDE 17 – (1) Bakanlık, bu Kanunun uygulanması, uygulamada çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak perakende işletmeler nezdinde denetim yapmaya yetkilidir.

(2) Yetkili idareler, yetki alanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla, doğrudan veya Bakanlığın talebi üzerine, bu Kanun hükümleri çerçevesinde perakende işletmeler nezdinde ön inceleme mahiyetinde olmak üzere gerekli denetim ve uygulamaları yapmak ve önlemleri almakla görevli ve yetkilidir.

(3) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Ceza hükümleri

MADDE 18 – (1) Diğer kanunlara göre daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde, bu Kanunun;

a) 6 ncı maddesine aykırı hareket edenlere, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir aykırılık için haksız olarak alınan prim ve bedel tutarında,

b) 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket eden büyük mağaza ve zincir mağazalara, her bir mağaza ya da şubesindeki her bir ürün grubu için on bin Türk lirası,

c) 9 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere beş bin Türk lirası,

ç) 11 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, ayrılması gereken alandan ayrılmayan her bir metrekare için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

d) 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir aykırılık için elli bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

(1) 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 203 üncü maddesiyle 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş, (a) bendinde yer alan “Bakanlığın üst meslek kuruluşlarının görüşlerini de alarak oluşturacağı teklifi üzerine,” ibaresi ile (b) bendinde yer alan “İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlığın uygun görüşü üzerine,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

e) 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket eden alışveriş merkezlerine, ayrılması gereken yerden ayrılmayan her bir metrekare için metrekare başına düşen rayiç kira bedeli tutarında, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

f) 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket edenlere, her bir mağazası ya da şubesi için yirmi bin Türk lirası, aykırılığın otuz günden az olmamak üzere Bakanlıkça verilen süre içinde giderilmemesi hâlinde bu tutarın iki katı,

g) 13 üncü maddesine göre belirlenen çalışma saatlerine aykırı hareket edenlere bin Türk lirası,

ğ) 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine istinaden belirlenen davranış kurallarına ve yapılan düzenlemelere aykırı hareket edenlere üç bin Türk lirası,

h) Bu Kanun çerçevesinde Bakanlıkça alınan tedbirlere ve yapılan ikincil düzenlemelere uymayanlara ve denetime yetkili olanlarca istenilen defter, belge ve diğer kayıtlar ile bunlara ilişkin bilgileri vermeyenlere veya eksik verenlere ya da denetim elemanlarının görevlerini yapmalarını engelleyenlere iki bin Türk lirası,

ı) **(Ek:16/4/2020-7244/13 md.)** Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere on bin Türk lirasından yüz bin Türk lirasına kadar; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise elli bin Türk lirasından beş yüz bin Türk lirasına kadar, idari para cezası verilir.

(2) Birinci fıkranın (c), (ğ) ve (h) bentlerinde öngörülen cezalar; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde beş katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise on katı uygulanır.

(3) Birinci fıkranın (g) bendinde öngörülen ceza; fiilin büyük mağaza, zincir mağaza, bayi işletme ve özel yetkili işletme tarafından işlenmesi hâlinde yirmi katı, alışveriş merkezi tarafından işlenmesi hâlinde ise elli katı uygulanır.

(4) **(Değişik:16/4/2020-7244/13 md.)** Bu maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlığa aittir. Bakanlığa ait olan idari para cezası uygulama yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.

(5) Bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (g), (ğ) ve (h) bentlerinde belirtilen idari para cezalarının verilmesini gerektirir fiilin bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için iki katı idari para cezası uygulanır.

(6) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir.

ALTINCI BÖLÜM Çeşitli Hükümler

MADDE 19 – 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.

MADDE 20 – 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile ilgili olup yerine işlenmiştir.

MADDE 21 – 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu ilgili olup yerine işlenmiştir.

MADDE 22 – 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ilgili olup yerine işlenmiştir.

MADDE 23 – 640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ilgili olup yerine işlenmiştir.

MADDE 24 –640 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ilgili olup yerine işlenmiştir.

12279

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 25 – (Mülga: 18/6/2017-7033/12 md.)

Fahiş fiyat artışı, stokçuluk ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu

EK MADDE 1 – (Ek:16/4/2020-7244/14 md.)

(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında fahiş artış yapılamaz.

(2) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz.

(3) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik düzenlemeler yapmak, gerektiğinde denetim ve incelemelerde bulunarak idari para cezası uygulamak ve her türlü tedbiri almak amacıyla Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Başkanlığı, İç Ticaret Genel Müdürü tarafından yürütülen Kurul;

a) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü,

b) Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürü,

c) Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görevlendirilen birer Genel Müdür,

ç) İlgili İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı,

d) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu tarafından görevlendirilen birer üye,

e) Üretici ve tüketici örgütleri ile perakende sektörünü temsilen birer üye, olmak üzere on üç üyeden oluşur.

(4) Kurul ihtiyaç halinde Başkanın çağrısı üzerine; Başkan dâhil en az yedi üye ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oy kullandığı tarafın çoğunluğu sağladığı kabul edilir. Kurulun kararları Bakanlıkça uygulanır.

(5) Kurulun sekretarya hizmetleri İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

(6) Kurulun oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları, sekretarya hizmetleri ve Kurula ilişkin diğer hususlar yönetmelik ile belirlenir.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) PERBİS kuruluncaya kadar, perakende işletmelerin açılış ve faaliyete geçiş işlemleri ilgili mevzuatına göre yürütülür.

(2) İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilmesi sürecinde yer alan yetkili idareler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlar; Bakanlığın koordinasyonunda, teknik ve personel altyapıları ile gerekli diğer hususları PERBİS kuruluncaya kadar tamamlayarak bilgi sistemlerini PERBİS’le uyumlu hâle getirir.

(3) Perakende işletmelere ait gerekli bütün bilgiler, kurulmasından itibaren en geç bir yıl içinde Bakanlığın koordinasyonunda yetkili idare tarafından PERBİS’e aktarılır. Bakanlık, bu süreyi birer yılı geçmemek üzere en fazla iki defa uzatmaya yetkilidir.

12280

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yapı ruhsatı almış olmakla birlikte işyeri açma ve çalışma ruhsatı almamış olan alışveriş merkezleri hakkında 5 inci maddenin yedinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

(5) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce perakende işletmelerin almış olduğu işyeri açma ve çalışma ruhsatları geçerliliğini korur.

(6) Sürekli indirimli satış yapan perakende işletmeler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde durumlarını 10 uncu maddeye uygun hâle getirir.

(7) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işyeri açma ve çalışma ruhsatı almış olan alışveriş merkezlerinde, 11 inci maddede öngörülen ortak kullanım alanları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde oluşturulur.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, alışveriş merkezlerinde boşalan satış alanları 12 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen orana ulaşılanaya kadar esnaf ve sanatkâr işletmecilerine öncelik verilmek suretiyle kiralanır.

(9) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, alışveriş merkezlerinde boşalan satış alanları 12 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen orana ulaşılanaya kadar geleneksel, kültürel ve sanatsal değeri olan kaybolmaya yüz tutmuş meslekleri icra edenlere kiralanır.

(10) 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında, hızlı tüketim mallarının satışının yapıldığı büyük mağaza ve zincir mağazalarda yöresel ürünler için öngörülen raf tahsisi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılır.

(11) Bu maddenin altıncı, yedinci, sekizinci, dokuzuncu ve onuncu fıkralarına aykırı hareket edenlere, bu Kanunun 18 inci maddesinde ilgili aykırılık için öngörülen cezalar, aynı maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde uygulanır.

(12) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Bakanlık tarafından dokuz ay içinde yürürlüğe konulur.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**6585 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	6585 sayılı Kanunun değişen veya iptal edilen maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7033	25	1/7/2017
KHK/700	16	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7153	5	10/12/2018
7244	18, EK MADDE 1	17/4/2020